

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար

Հակոբ Սիմիոյան

« 23 » 05 2023թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0097-23

Ձեռնարկողը՝

«Իկս Մայնինգ» ՍՊԸ

ք. Երևան, Լեոյի փող. 7/11,12

Գործունեությունը՝ Արմավիրի մարզի Արգավանդի ավազակոպճային խառնուրդի հանքավայրի «Արգավանդ II» տեղամասի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվեքվություն
Արմավիրի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

Առդիր՝ 6 թերթ

РФ № 0097-23

Պաշարների հաստատումից հետո հանքավայրում տեղի է ունեցել օգտակար հանածոյի արդյունահանում:

Հանքավայրի նախագծվող տեղամասի կոորդինատներն են՝ ARM WGS-84 կոորդինատային համակարգով

Արգավանդ-2 տեղամասի ծայրային կետերի կոորդինատները Կետերի համարները	X	Y	Կետերի համարները	X	Y
1	4437708	8421940	22	4438918	8423921
2	4437930	8421960	23	4438877	8423819
3	4438128	8422024	24	4438840	8423445
4	4438349	8422096	25	4438884	8423373
5	4438447	8422188	26	4438979	8423193
6	4438731	8422258	27	4438946	8422989
7	4438841	8422401	28	4438917	8422788
8	4438968	8422475	29	4438874	8422603
9	4439125	8422526	30	4438790	8422425
10	4439226	8422626	31	4438577	8422392
11	4439225	8422787	32	4438470	8422460
12	4439241	8422981	33	4438263	8422570
13	4439146	8423171	34	4438163	8422626
14	4439134	8423331	35	4438060	8422653
15	4439078	8423362	36	4437949	8422669
16	4439039	8423757	37	4437625	8422243
17	4439180	8423989	38	4437482	8422197
18	4439163	8424096	39	4437426	8422170
19	4439040	8424069	40	4437397	8422144
20	4439012	8424049	41	4437379	8422040
21	4438977	8423993	42	4437672	8422041

Հանքավայրի մնացորդային պաշարները 01.01.2022թ. դրությամբ, ընդհանուր A+B+C1 կարգերով կազմում են.

A կարգով՝ 1100.0 հազ.մ³

B կարգով՝ 2418.0 հազ.մ³,

C1 կարգով՝ 4658.08 հազ.մ³,

A+ B+ C1 = 8176.08 հազ.մ³:

- Բացահանքի առավելագույն երկարությունը մոտ 3330.0մ,
- բացահանքի առավելագույն լայնությունը մոտ 670.0մ,
- մշակվող օգտակար հանածոյի հաստաշերտի միջին հզորությունը՝ 3.8մ,
- հանքաստիճանի թեքման անկյունը՝ 35°,
- բացահանքի առավելագույն խորությունը՝ մոտ 6մ,
- բացահանքի համար օտարման ենթակա մակերեսը՝ 91.4 հա:

Բացահանքի տարեկան արտադրողականությունը կազմում է 170 հազ.մ³/տարի ավազակոպճագլաքարային խառնուրդի զանգված:

Տեղամասի շահագործումը նախատեսվում է իրականացնել համատարած մշակման համակարգով՝ օգտակար հանածոյի ամբողջ հզորությամբ՝ մեկ հանքաստիճանով և ներքին լցակույտառաջացմամբ:

Արգավանդի ավազակոպճագլաքարային խառնուրդի հանքավայրի «Արգավանդ II» տեղամասում մակաբացման ապարները ներակայացված են ջրաբերուկային նստվածքներով, որոնք հեշտությամբ կարող են հեռացվել առանց հորատապայթեցման աշխատանքների: Մակաբացման ապարների հեռացումը նախատեսվում է իրականացնել էքսկավատորով՝ տեղափոխելով դրանք աշխատանքային հրապարակի հարակից տարածք: Օգտակար հանածոյի հանութաբարձումից հետո, մակաբացման ապարները աշխատանքային հրապարակի հարակից տարածքից էքսկավատորով տեխափոխվում են բացահանքի մշակված տարածություն՝ ձևավորելով ներքին լցակույտ:

Տեղամասից օգտակար հանածոյի արդյունահանումը նախատեսվում է իրականացնել HITACHI ZX450LC-3 մակնիշի էքսկավատորով և HOWO մակնիշի 25տ տարողությամբ ավտոինքնաթափով, որոնց միջոցով այն տեղափոխվում է բացահանքի մոտակայքում (տեղամասի հարավ-արևելյան մասում 150մ² մակերեսով տարածքում) նախատեսվող HS – 11 մակնիշի 120տ/ժամ արտադրողականությամբ ռոտորային ջարդիչ-տեսակավորող կայանքի ընդունող զետեղարան: Ջարդիչ տեսակավորող կայանքից ստացված ավազը և խիճը 5տ բեռնունակությամբ SDLG L956F մակնիշի անվավոր բաժիչի օգնությամբ բարձվում է սպառողների ավտոինքնաթափերի մեջ և իրացվում:

Այն հատվածներում, որտեղ օգտակար հանածոն գտնվում է ջրավորված վիճակում (լճակների տեսքով), նախատեսվում է կիրառել 400մ³/ժամ արտադրողականությամբ EL-604B մակնիշի հողածուծ մեքենա: Հողածուծ մեքենան ռետինե խողովակի միջոցով կլանում է ջրախառն ավազակոպճագլաքարային խառնուրդը, որը լցվելով բաժանարար սարքի մեջ տեսակավորվում է կոպճագլաքարը, ավազը և ջուրը առանձին: Կոպճագլաքարը լցվում է առանձին հրապարակ, այնտեղից ջարդիչ-տեսակավորող կայանք տեղափոխելու համար: Իսկ ջրախառն ավազը լցվում է դրա համար առանձնացված փոսի մեջ՝ պարզարան, որտեղ ավազի նստեցումից հետո ջուրը հոսում է ջրհեռացնող առվի միջոցով դեպի մշակված տարածություն, իսկ ավազը բարձվում է սպառողի ավտոտրանսպորտի մեջ:

Արգավանդի ավազակոպճագլաքարային խառնուրդի հանքավայրի «Արգավանդ-2» տեղամասում մակաբացման ապարների ծավալը կազմում է 100.0հազ.մ³, որոնք ներկայացված են ժամանակակից ջրաբերուկային նստվածքներով՝ միախառնված կոպճի և գլաքարերի բեկորների հետ: Տեղամասում տեղի է ունենալու ներքին լցակույտառաջացում:

Քանի որ օգտակար հանածոն միանգամից արդյունահանվում է իր ամբողջ խորությամբ, աշխատանքային հրապարակին հարող տարածքում կուտակված մակաբացման ապարները՝ անմիջապես օգտակար հանածոյի հանութաբարձման աշխատանքներից հետո, էքսկավատորի միջոցով տեղափոխվում են բացահանքի մշակված տարածություն՝ ներքին լցակույտ:

Բացահանքի մատակարարումը տեխնիկական ջրով նախատեսվում է կատարել օգտակար հանածոյի հանութաբարձման աշխատանքների ժամանակ փոշենստեցման, աշխատանքային հրապարակների, ճանապարհների ջրցանման նպատակով: Տեխնիկական ջրամատակարարումը նախատեսվում է կազմակերպել Kamaz մակնիշի ջրցան-վացող մեքենայով:

Խմելու ջրի մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել BL-1.2 մակնիշի ջրի ցիստեռնով:

Բացահանքում ջրհեռացնող կառուցվածքներ չեն նախատեսվում: Անմիջապես բացահանքի տարածքը թափվող անձրևային ջրերը հեռացվում են ինքնահոս կերպով՝ ներծծվելով ճեղքերի միջով կամ կուտակվելով տեղամասում առկա լճակներում:

Բացահանքում բոլոր լեռնային աշխատանքները պետք է կատարվեն բաց եղանակով մշակվող հանքավայրերի գործող անվտանգության միասնական կանոններին (ԱՄԿ) և շահագործման տեխնիկական կանոններին (ՇՏԿ) խստիվ համապատասխան:

Հանքավայրի տարածքը, ինչպես նաև հարակից շրջանները ներառված չեն բնության հատուկ պահպանվող տարածքում:

Կարմիր գրքում գրանցված բույսերի և կենդանիների տեսակներ չեն արձանագրվել: Բնության հուշարձանները նախատեսվող տարածքից գտնվում են առնվազն 9 կմ հեռավորության վրա:

Բացահանքի տարածքի ռեկուլտիվացիոն աշխատանքներն իրականացվում են ներքին լցակույտաձևավորման աշխատանքներով, որոնք իրականացվում են օգտակար հանածոյի արդյունահանման աշխատանքներին զուգընթաց, իսկ արդյունահանման ավարտին կկատարվեն վերջնական փակման աշխատանքները: Ընդամեն ռեկուլտիվացիոն ծախսերը կկազմեն 1500.03 հազ.դրամ: Հանքի փակման համար անհրաժեշտ ծախսերի նախահաշիվը կազմում է մոտ 8 մլն դրամ:

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 300 հազ.դրամ: Հանքի փակումից հետո նախատեսվում է մշտադիտարկումների իրականացում ևս 5 տարի ժամկետով,

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցության մեղմացման/վերացման նպատակով նախատեսվում են հետևյալ բնապահպանական միջոցառումները.

- Դիզելային շարժիչներով աշխատող լեռնատրանսպորտային սարքավորումների վրա խլացուցիչների և արտանետվող գազի հոսքի վրա զտիչների տեղադրում՝ թունավոր խառնուրդների չեզոքացման համար:

- Օգտագործված յուղերի ու քսայուղերի հավաքում առանձին տարաներում՝ դրանց հետագա ուտիլիզացման կամ երկրորդական վերամշակման համար:

- Մեքենաների տեխնիկական սպասարկման իրականացում մասնագիտացված ընկերությունների տարածքում: Հանքավայրի տարածքում իրենց սպառողական հատկությունները կորցրած, բանեցված յուղերի և քսայուղերի պահեստավորում, պահպանում չի նախատեսվում:

- Կենցաղային աղբի հավաքում հատուկ անթափանց տարողությունների մեջ, համապատասխան աղբահավաք ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից տեղափոխում մոտակա կազմակերպված աղբավայր՝ պայմանագրային հիմունքներով:

- Փոշենստեցման նպատակով փոշեառաջացման օջախների (աշխատանքային հրապարակներ, լցակույտեր, մոտեցնող ճանապարհներ և այլն) ինտենսիվ ջրում տարվա չոր և շոգ եղանակներին:

- Կեղտաջրերի հավաքում բետոնապատ հորատիպ զուգարանում, որը պարբերաբար նախատեսվում է դատարկել հատուկ ծառայության ուժերով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Աշխատանքների ավարտից հետո դատարկված փոսը կլցվի քարերով, կծածկվի հողի շերտով:

- Բացահանքի աշխատանքային գործընթացում ներգրավել համայնքի և մոտակա համայնքների բնակիչներին, ինչպես նաև համայնքի ղեկավարության հետ քննարկել անհրաժեշտ օգնության ծրագրեր և համապատասխան ֆինանսական ներդրումներ կատարել համայնքային բյուջե:
- Անհրաժեշտ է ապահովել հաշվետվությունում ամրագրված ջրի աղտոտվածության մշտադիտարկման աշխատանքների իրականացմանը:
- ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի համաձայն, աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել լիազորված մարմին՝ համապատասխան պահպանման միջոցառումներ իրականացնելու համար:
- Աշխատանքների կատարման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջները:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Իկս Մայնինգ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Արմավիրի մարզի Արգավանդի ավազակոպճային խառնուրդի հանքավայրի «Արգավանդ II» տեղամասի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ՝

Հովիկ Մեսրոպյան